

Huis vol herinneringen

Sandra Berg

Sandra Berg

Huis vol herinneringen

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789020559224

ISBN e-book 9789020559231

NUR 340

© 2026 Uitgeverij Zomer & Keuning

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.romanserie.nl

www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze om te gaan met natuurlijke bronnen. Voor de papieren editie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarbij zeker is dat de productie ervan niet heeft geleid tot bosvernietiging.

Proloog

Frances schrok op van de bel. Ze was verdiept in het boek *Wat stilte wil* van Arthur Japin toen haar vlucht naar een andere werkelijkheid zo wreed werd verstoord.

Het was vast een Jehova's getuige of een dame die collecteerde voor een of ander goed doel. Of was het Loek? Nee. Onwaarschijnlijk. Ze was tegenover hem duidelijk genoeg geweest. En Manuel had een sleutel.

Er werd opnieuw op de bel gedrukt. Misschien kon ze diegene gewoon voor de deur laten staan. Onmiddellijk zag ze het wanhopige gezicht van een natgeregende collectant voor zich, rillend van de kou, met de beste bedoelingen, die al op zes andere plaatsen de deur voor zijn neus dichtgegooid had gekregen.

Frances kon niets bijdragen, maar vriendelijkheid was gratis. Woorden die ze ergens had gelezen en die, soms tot haar ergernis, in haar hoofd waren blijven hangen.

Ze zuchtte diep, legde het boek weg – omgedraaid en geopend, tot grote gruwel van Manuel als hij dat zou zien – en liep haar woon-slaapkamer uit waarbij ze vakkundig de kledingstukken, gebruikte mokken, lege verpakkingen en enkele tijdschriften op de grond ontweek.

Ze schikte in de piepkleine hal een beetje zinloos haar slordig opgebonden blonde haar voor de spiegel. Aan de legging met het gat bij de knie en de snugglehoodie kon ze nu niets veranderen. Ze liep de deur uit en ging via de trappen helemaal naar beneden. Haar huurbaas, eersteklas huisjesmelker, zag niets in een intercom. Hij vond dat de extra ingang naast de tweedehandswinkel op de begane grond meer dan genoeg luxe was voor de mensen die boven de winkel woonden. Op de eerste verdieping woonde een jong stel dat van rockmuziek hield

en wiet rookte. Frances huurde de zolderwoning.

Het bleek geen Jehova's getuige of collectant. Het waren twee politiemensen; een man van ergens in de veertig met vermoeide plooiën in zijn gezicht en weerbarstig peper-en-zouthaar en een heel jonge vrouw met een fris gezicht en springerig staartje, die net pas van school leek te komen. Onmiddellijk voelde Frances een onaangename elektrische lading door haar lichaam schieten. Een erfenis uit het verleden. Ze had niets gedaan. Nooit. Nou ja, bijna nooit. Geen ernstig vergrijp in elk geval. Maar toch...

De ernstige uitdrukking op de gezichten van de agenten stelde haar niet gerust. Nu zag ze die mensen zelden lachen, maar heel even dacht ze – nee hoopte ze – dat ze bij het stel op de eerste verdieping moesten zijn. Daar klopten wel vaker agenten en bo's aan.

'Frances Franke?' vroeg de man.

Nee, dus. Ze hoefden niet bij het stel te zijn.

Frances knikte na een korte aarzeling.

'Bert en Mieke.' Hij wees met een klein gebaar naar de jonge vrouw. 'Politie. Misschien mogen we binnenkomen?'

Nee, dacht ze. Maar ze knikte weer. 'Ik woon helemaal boven.' Ze liet hen binnen en ging hen voor, de trappen op. Met name zijn voetstappen klonken zwaar, maar ze hoorde niet de haperende ademhaling die ze van haar huurbaas was gewend als hij weer eens achter haar aan de trap op liep voor een gesprek waar ze niet op zat te wachten. Maar haar huurbaas was te zwaar en rookte als een schoorsteen.

Ze verontschuldigde zich niet voor de rommel in haar woning. Dat deed ze nooit. In plaats daarvan vroeg ze of ze koffie wilden en pakte ze haar trui, sneakers en een tijdschrift van de sofa op, zodat de twee konden gaan zitten. Als ze dat tenminste wilden.

Mieke nam het aanbod aan, maar Berts ronddwalende blik zei dat hij dat niet wilde, wat Mieke weer onzeker leek te maken. Koffie sloeg hij ook af, waarop Mieke, een tikje haastig, hetzelfde deed. Ze begreep hen ergens wel.

'Het betreft uw moeder,' begon Bert.

Frances staarde hem aan terwijl haar benen slap werden. Ze liet zich op de fauteuil, boven op haar vest, zakken, terwijl ze de agent bleef aankijken. Haar hart fladderde onrustig en haar mond was droog.

Hij leek het te zien en ging nu toch ook zitten, naast Mieke, tegenover haar. 'Ze is gevonden,' zei hij.

'Gevonden?' Wat bedoelde hij daarmee? Wat was dat voor een vreemde uitdrukking? Je vond geen volwassen mensen die niet eens als vermist waren opgegeven. Zeker niet veertien jaar later.

'Ik weet niet of u in de krant over die vondst van een lichaam in de oude fabriek bij de Meinweg hebt gelezen?' De agent keek haar onderzoekend aan.

Ze las geen kranten.

'Ons team van forensisch antropologen, odontoloog en dna-specialist konden haar identificeren als uw moeder. Het spijt me.'

Ze leefde dus niet meer. Frances probeerde de brok in haar keel weg te slikken. Het lukte niet. Ze wist niet eens wat ze voelde. Teleurstelling? Woede? Schuld? Onrust?

'Uiteraard waren ook forensische pathologen bij het onderzoek betrokken,' ging Bert verder. 'Ze is waarschijnlijk veertien jaar geleden gestorven en haar dood was een noodlottig ongeval. Ze was in de fabriek toen een deel ervan instortte.'

Wat deed ze daar, wilde Frances vragen. Wat deed ze daar terwijl ze thuis had moeten zijn? Er was nu de woede, die haar als jong meisje zo vaak was overvallen. En pijn. Ook dat. Ze rilde. Een herinnering aan eenzaamheid.

'Het spijt me,' zei Bert. Hij zag eruit alsof hij het meende. Misschien was dat ook zo. Miekies blik straalde empathie uit. Ze had geen woorden nodig.

Wat wisten zij...

'Als u wilt, kunnen we slachtofferhulp voor u inschakelen?'

Ze schudde haar hoofd.

'Ik begrijp dat het u nu overvalt, maar het aanbod blijft openstaan.' Hij schraapte zijn keel. 'Het lichaam wordt deze week vrijgegeven. U

krijgt van ons een overlijdensakte waarmee u de begrafenis kunt regelen en naar de gemeente en notaris kunt gaan om de nalatenschap te regelen.’

‘Geen nalatenschap.’ Ze schraapte haar keel. ‘Ze had niets.’ Frances dacht aan het huis. De spullen daarin. Een vloedgolf van misselijkheid overspoelde haar. *Niet aan denken. Het bestaat niet meer. Dat kan niet. Niet na al die tijd.*

‘Daarover kunt u het beste contact opnemen met de notaris.’

Ze schudde alleen haar hoofd.

De politieagent keek haar onderzoekend aan. Ze ontweek zijn blik.

‘U kunt ons altijd bellen. Ongeacht om welke reden.’

Frances knikte zonder hem aan te kijken.

‘De overlijdensakte wordt waarschijnlijk morgen afgegeven.’

Ze knikte opnieuw. Misschien moest ze iets zeggen, maar woorden bleven in haar droge keel steken. Misschien zei hij nog iets voordat ze gingen; misschien ook niet. Ze herinnerde zich vrijwel niets meer toen ze de deur achter hen sloot. Behalve dan dat haar moeder dood was.

Hoe vaak had ze dat tegen zichzelf gezegd? Ze is dood. Als een soort excuus. Als een reden, terwijl er zo vaak geen redenen waren geweest voor al die keren dat ze verdween. Ze is dood. Ze had geprobeerd dat in haar hoofd te pompen, maar het was als een sticker met slechte lijm. Het bleef daar niet zitten.

Nog steeds dacht ze haar soms te zien; zomaar op straat, in een drukke winkel of in een menigte bij een of ander event. Nog altijd als de dertiger die ze toen was: mooi gezicht zonder een spoor van make-up, blonde, altijd wat slordige haren, smal en gekleed in vale jeans en shirt of oversized trui. Op zulke momenten had ze altijd weer dat gevoel dat haar hart opensprong en werd kwaad op zichzelf. Hoe naïef kon je zijn?

Als verdoofd ging ze op de bank zitten en staarde naar het boek dat geopend op zijn kop lag. Ze voelde zich als dat boek. Als een boek zou kunnen voelen dan. Dat was niet zo. Ook niet als Manuel soms deed alsof het anders was. Manuel...

Haar hand trilde toen ze haar telefoon pakte. Hij viel drie keer uit haar handen toen ze Manuels naam indrukte en luisterde naar de toon die aangaf dat de telefoon bij haar vriend – nee, niet dé vriend – overging. Hij nam niet op en ze probeerde opnieuw. Dit keer nam hij wel op en alleen al het horen van zijn stem, voelde als een kleine geruststelling. Haar hoofd voelde nog steeds licht en haar ademhaling was oppervlakkig, maar de scherpe rand van haar over elkaar struikelende emoties leek iets af te vlakken.

‘Kun je komen?’ vroeg ze.

‘Ik ben aan het werk.’

Ze hoorde de vraag in zijn stem.

‘Alsjeblieft? Er is iets gebeurd en ik...’

‘Ik regel wel iets.’

Frances pakte het boek niet meer op. Ze liep rusteloos rond, maar in een kleine ruimte zoals die van haar, leek het alsof ze zichzelf letterlijk tegenkwam.

Af en toe keek ze door het raam van de dakkapel. Als ze op haar tenen stond, zag ze de straat beneden. Het regende nog steeds. Zo mooi als de herfst met al zijn kleuren in de zon kon zijn, zo grijs was hij als het regende. Waar bleef Manuel? Haar hoofd leek boven haar romp te zweven. Misschien viel ze flauw en dan...

Toen de deur openging, schrok ze. Het was belachelijk. Ze wist wie er binnen zou komen. Ze zat op dat moment op de sofa.

Manuel zag er verhit uit, toen hij haar zolderkamer binnenstapte. Zijn donkere haren plakten aan zijn gezicht. Zijn wangen waren rood van de buitenlucht en zijn jas te groot voor zijn slanke lijf.

Hij liet het ding van zijn schouders glijden. Hij droeg een shirt en jeans, net als altijd. Dat was het ding met Manuel... je kon van hem op aan. Geen verrassingen.

‘Het is hier een zooi,’ zei hij.

‘Weet ik.’

‘O nee hè...’ Hij keek verschrikt naar het mishandelde boek, pakte

het op, zocht, vond een bonnetje van de supermarkt, deed het tussen de bladzijden en legde het boek liefdevol weer terug op tafel. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Met dat boek?’

‘Nee. Ik weet dat je een barbaar bent. Je belde niet zomaar.’ Hij keek haar onderzoekend aan.

‘Er waren hier twee agenten. Het ging over een lichaam, of wat daarvan over was, van een vrouw die ze vonden toen ze een oude, half ingestorte fabriek afbraken. Het heeft blijkbaar in de krant gestaan.’

‘Dat heb ik gelezen, ja, maar...’

‘Ze is als mijn moeder geïdentificeerd.’

‘O,’ reageerde Manuel onthutst. Heel even leek hij niet te weten wat hij moest zeggen. Totdat hij diep ademhaalde. ‘Ik maak koffie. Wil je ook?’

‘Als hij het doet.’

‘Als je hem met liefde behandelt, doet hij het altijd.’ Manuel liep naar het keukenblok en zette koffie voor zichzelf en een latte met veel hazelnootsiroop voor Frances, voordat hij tegenover haar ging zitten, op de enige fauteuil die ze had.

‘Vertel.’

‘Ze is dood. Al veertien jaar.’

‘Je zei het vaak: ze is dood.’

‘Het was gemakkelijker om dat te geloven. Om dat te zeggen.’

‘Ja, ik denk dat ik dat wel begreep. Maar ze is dus echt dood. En nu?’

‘Hij zei dat ik morgen de overlijdensakte krijg en haar begrafenis moet regelen. Ik weet niet eens hoe. Ik bedoel... Wat wilde ze?’ Ze keek Manuel aan. ‘De vraag van mijn leven. Wat wilde ze. En doet het er wel toe? En dan nog... Hoe moet ik dat toch doen?’

‘Houd het simpel,’ zei Manuel.

‘Ik heb geen geld.’

‘Misschien had ze een verzekering?’

‘Ik betwijfel het ten eerste. Mijn moeder was niet het soort mens dat vooruitkeek.’

‘Tja.’

‘Dus?’

‘Ik zou je graag wat geld geven, maar mijn spaarrekening heeft erg geleden onder de aanschaf van die nieuwe piano. Ik geloof dat je via de Sociale Dienst een lening kunt aanvragen voor een begrafenis of crematie. Je moet het terugbetalen, maar ja...’

‘Waarvan?’

‘Je hebt nu toch die baan bij dat makelaarskantoor? Als je daar straks fulltime...’

Frances onderbrak hem. ‘Ik ben daar zo’n beetje ontslagen.’

‘Zo’n beetje?’

‘Ik had dat optreden eergisteravond met Richard en zijn band en het werd laat, weet je...’

Manuel trok zijn wenkbrauwen op. ‘Een optreden met Richard?’

‘Hij belde eergisteren. Ze waren hopeloos omdat ze dat optreden hadden geboekt, maar plots zonder zangeres zaten.’

‘En jij trapte daarin? Na alles wat er is gebeurd?’

‘Hij wist zelf ook wel dat hij zich als een hufter had gedragen en het speelt hem.’

‘Dus?’

‘Het was alleen een optreden, Manuel. De band is goed en als ik ooit wil doorbreken...’

‘Ik betwijfel of hij je ticket daarvoor is.’

‘Ze doen het goed. Ze hebben een volle agenda.’

‘Ze zouden het heel wat beter kunnen doen als ze niet zoveel stomiteiten uithaalden en de drank en drugs lieten staan.’

‘Rich is nu clean.’

Manuel schudde zijn hoofd. ‘Je liet je dus weer paaien en toen kwam je gisteren weer te laat op je werk. In je proeftijd.’

‘Soort van...’ Ze had het boek opgepakt en liet de bladzijden door haar vingers glijden. De bon van de winkel dwarrelde op de grond.

‘Soort van?’

Ze haalde haar schouders op.

Manuel zuchtte diep. ‘Nou ja, je vindt wel weer iets nieuws. We lossen het wel op.’ Hij dronk zijn koffie en keek haar weer aan. ‘Hoe voel je je eigenlijk?’ Zijn stem klonk nu weer zachter. Meelevend. Dat was typisch Manuel.

‘Als een vergeten pingpongbal.’

Hij stond op, ging naast haar zitten en legde zijn arm om haar heen. Ze liet haar hoofd tegen zijn schouder zakken. ‘Eigenlijk weet ik niet eens hoe ik me voel,’ zei ze. ‘Pathetisch, nietwaar?’

Hij gaf geen antwoord, maar streelde zacht haar schouder, zoals hij zo vaak had gedaan.

Het voelde veilig. Vertrouwd.

‘Als je wilt, ga ik met je mee. Naar de gemeente, naar de begrafenisondernemer of weet ik veel wie dat regelt.’

‘Wil je dat echt voor mij doen?’

‘Jij bent zo vaak met mij meegegaan. Vroeger, met audities, naar muziekwinkels, naar de clubs waar ik nu af en toe speel... Je gaat altijd mee cadeaus uitzoeken voor mijn moeder en familie... Je bakt zelfs elk jaar een taart voor mijn verjaardag.’

‘Op een dag krijg je een taart die niet instort of iets wegheeft van een zwerfkei. Dat beloof ik.’

Hij grijnsde. ‘De laatste keer was hij best eetbaar.’

‘Met een lepel, ja.’

‘Het gaat om het idee. Hoe dan ook... Nu ga ik met jou mee.’

‘Lief.’

‘Zo ben ik. Was er niet dat huis waar jullie...?’

‘Dat huis is allang ingestort,’ onderbrak ze hem haastig.

‘Dan nog...’

‘Ik wil er niet over praten.’

Hij gaf geen antwoord. Hij hield haar alleen tegen zich aan en zij wilde dat ze altijd hier kon blijven zitten, in zijn veilige omhelzing. Hij was de broer die ze nooit had gehad. Als hij twintig jaar ouder was geweest, was hij misschien wel de vader geweest die ze nooit had gekend. Misschien. Wist zij veel wat een vader inhield... Maar hij was

geen twintig jaar ouder. Hij was een jaar jonger dan zij; achtentwintig pas. Een broer dus. Ja... Dat was het.

Ze wist best dat hij zijn baan in het eetcafé weer op het spel zette, voor de zoveelste keer, nu hij bij haar bleef en met het blikvoer uit haar kast een soort maaltijd in elkaar flanst. Hij zei er niets over. Zij eigenlijk ook niet. Misschien was het laf, maar soms was het gewoon gemakkelijker om die dingen te laten liggen.

Toch bleef het knagen. Toen hij later de borden afspoelde, zoals hij dat altijd deed, alsof dit zijn keuken was, zijn huis, voelde ze een steek van schaamte.

‘Dank je. Voor het koken. En omdat je hier bent.’

Hij draaide zich half om, glimlachte. ‘Altijd.’

Gelukkig hoefde ze vanavond niet te zingen. De band van Loek had ze na een heel korte affaire met hem afgezworen, en het optreden met Richard was eenmalig geweest. Het deed er nu niet toe. Er waren andere dingen. Grotere dingen. Zoals haar moeder.

Ze was dood. Ze had dat vaak genoeg tegen zichzelf gezegd, maar toch leek het alsof dat ene woord nu een andere kleur had gekregen. Ze probeerde het woord te proeven. *Dood*. Maar het bleef hangen op haar tong. Alsof het nog toestemming moest krijgen om echt te zijn.

Op de plek waar alles misging, zoekt Frances naar een nieuw houvast

Frances leeft haar leven in het nu: ze zingt in clubs, vermijdt iedere verantwoordelijkheid en houdt afstand van alles wat te dichtbij komt. Maar aan haar schijnbare zorgeloosheid komt een abrupt einde als het lichaam wordt gevonden van haar moeder, die veertien jaar geleden spoorloos verdween.

Frances erft het huis waarin ze opgroeide, een plek waar ze nooit meer een voet had willen zetten. Met tegenzin keert ze ernaar terug, gesteund door haar trouwe vriend Manuel. Achter de deuren van het inmiddels verwaarloosde huis ontdekt ze meer dan alleen stof en pijnlijke herinneringen. Tekeningen, foto's en een oud krantenknipsel brengen haar dichterbij de vrouw die haar vormde.

Sandra Berg schrijft intrigerende romans waarin de psychologie en karakterontwikkeling van haar personages centraal staan. *Huis vol herinneringen* is een ontroerend verhaal over vluchten, thuiskomen en het verleden leren begrijpen.

 Romanserie

ISBN 978 90 2055 922 4 NUR 340

9 789020 559224 >

www.romanserie.nl